

[Justitsministeren]

Politiets samtykke indeholder samtidig et løfte om at afstå fra videre retsforfølgning, hvis den sociale kontrakt overholdes.

Er den unge eller nogen af de øvrige implicerede ikke enige i den sociale kontrakts vilkår, skal sagen gå til indenretlig behandling. En hurtig indenretlig behandling skal ligeledes være konsekvensen, hvis den unge ikke overholder den sociale kontrakts vilkår.

Iværksættelse og tilsyn tænkes at skulle sortere under de sociale udvalg og ikke under kriminalforsorgen. For at markere, at reaktionen her ligger uden for det almindelige straffesystem, kan registreringsreglerne for Kriminalregisteret ændres, således at den unges lovovertrædelse i disse tilfælde ikke optages på den pågældendes straffeattest, hvis den sociale kontrakts vilkår overholdes.

Det er således tanken at løfte disse unge lovovertrædere ud af det almindelige straffesystem. Også for børn under den kriminelle lavalder kan der blive tale om iværksættelse af sådanne nye sociale initiativer. Der skal derimod ikke ændres på den kriminelle lavalder.

Man har også i andre lande søgt nye veje i bestræbelserne på at dæmme op for en tiltagende ungdomskriminalitet, både af hensyn til den unge selv og til samfundet. I Norge har man således oprettet *konfliktråd*, hvori en kommunalt ansat »mægler« søger at føre den forurettede sammen med den unge lovovertræder med henblik på at få de to parter til at tale sammen og eventuelt indgå en form for aftale, for eksempel om betaling af erstatning eller udførelse af et stykke arbejde. Justitsministeriet har bedt de norske myndigheder om materiale, der kan belyse de seneste erfaringer med sådanne konfliktråd. Det er imidlertid min umiddelbare opfattelse, at ordningen med *den sociale kontrakt* langt er at foretrække frem for den norske ordning, blandt andet fordi den sociale kontrakt adskiller sig fra ordningen med konfliktråd ved, at afgørelsen vedrørende den unge bliver uafhængig af den forurettedes holdning til sagen.

5. Skønt denne redegørelse principielt ikke omfatter unge, der er kommet så langt ud i uføret, at det af præventive grunde har været nødvendigt at udmåle en ubetinget frihedsstraf, vil jeg gerne benytte lejligheden til samtidig at pege på de muligheder, der ligger i en udvidet anvendelse af *straffelovens* § 49, stk. 2.

Denne bestemmelse åbner mulighed for, at en person, der er idømt frihedsstraf, udstår denne straf på hospital, egnet hjem eller institution til særlig pleje eller forsorg.

Afgørelsen træffes af justitsministeren efter en helt konkret vurdering og under den forudsætning, at en sådan placering er hensigtsmæssig på grund af domfældtes alder eller helbredstilstand og andre særlige omstændigheder.

Af forarbejderne til bestemmelsen fremgår det, at der blandt andet tages sigte på situationer, hvor der på grund af den pågældendes unge alder vil være åbenbare ulemper ved at lade ham afsone i et fængselsmiljø, og hvor det er såvel i den unges som i samfundets interesse at anvende et andet institutionsmiljø end det fængselsmæssige. Hvis den unge ikke overholder behandlingen, vil han straks kunne føres tilbage til fængslet.

Efter min opfattelse er det vigtigt, at de behandlingsmæssige muligheder over for denne gruppe af unge styrkes igennem en udvidet anvendelse af den nævnte mulighed for anbringelse i kontrollerede behandlingsmiljøer, hvor der er mulighed for en hurtig og mærkbar reaktion, hvis behandlingen ikke følges. Jeg er derfor indstillet på at give bestemmelsen et videre anvendelsesområde i forbindelse med gennemførelsen af en straffuldbyrdeslov, og jeg er også indstillet på indtil da i samarbejde med de berørte kommunale myndigheder administrativt at søge at forbedre mulighederne for at udnytte den gældende bestemmelse.

6. Når de her skitserede overvejelser vedrørende unge lovovertrædere er afsluttet, vil regeringen fremsætte lovforslag i den retning, som fremgår af redegørelsen.

Den første sag på dagsordenen var:

1) Fortsættelse af forespørgsel nr. F 8 [afstemning]:

Forespørgsel til forsvarsministeren [om, hvordan ministeren vurderer mulighederne for at indgå et forsvarsforlig for årene 1989, 1990 og 1991].

Af Hans Hækkerup (S) m.fl.

(Forespørgslen anmeldt 1/11 88. Fremme af forespørgslen vedtaget 9/11 88. Første del af forespørgslen (forhandlingen) foretaget 23/11 88. Forslag om motiveret dagsorden nr. D 13

[Justitsministeren]

fremsat 23/11 88 af Hans Hækkerup (S). Forslag om motiveret dagsorden nr. D 14 fremsat 23/11 88 af Pelle Voigt (SF). Forslag om motiveret dagsorden nr. D 15 fremsat 23/11 88 af Arne Melchior (CD)).

Afstemning

Forslag om motiveret dagsorden af Hans Hækkerup (S) (se forrige møde)

vedtoges med 101 stemmer (S, KF, V, FP, RV og KRF) mod 18 (SF); 5 (CD) stemte hverken for eller imod.

Hermed var følgende forslag bortfaldet:

Forslag om motiveret dagsorden af Pelle Voigt (SF) (se forrige møde)

Forslag om motiveret dagsorden af Arne Melchior (CD) (se forrige møde).

Hermed sluttede forespørgslen.

Den næste sag på dagsordenen var:

2) Tredje behandling af lovforslag nr. L 71:

Forslag til lov om ændring af lov om arbejds-skadeforsikring. (Erstatning for fosterskader).

Af socialministeren (Aase Olesen).

(Fremsat 26/10 88. Første behandling 3/11 88. Betænkning 17/11 88. Anden behandling 22/11 88).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

Lovforslaget

vedtoges med 107 stemmer (S, KF, SF, V, RV, CD og KRF) mod 15 (FP).

Formanden:

Lovforslaget vil nu blive tilstillet statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

3) Forhandling om redegørelse nr. R 5:

Udenrigsministerens redegørelse af 17. november 1988 for Danidas handlingsplan.

(Redegørelsen anmeldt 17/11 88. Redegørelsen givet 17/11 88. Meddelelse om forhandling 17/11 88).

Forhandling

Helle Degn (S):

På Socialdemokratiets vegne vil jeg gerne takke udenrigsministeren for hans redegørelse og også for oplægget til et fortsat bredt politisk samarbejde om dansk bistandspolitik.

Offentliggørelsen af Danidas handlingsplan har givet anledning til megen diskussion om bistandens målsætning, fattigdomsorienteringen, dansk erhvervslivs interesser, kravet om overholdelse af menneskerettighederne og miljøaspekterne – for bare at nævne nogle af de emner, som har optaget dagspressen.

Danidas handlingsplan forudsætter, at Danmark fortsat vil kanalisere omkring halvdelen af sin ulandsbistand gennem internationale organisationer som FN-systemet og EF. Det forudsættes også, at ulandsbistanden gradvis øges til i 1992 at udgøre 1 pct. af bruttonationalindkomsten.

Jeg synes, der er grund til at rose administrationen for udspillet. Derudover vil jeg gøre den bemærkning, at Socialdemokratiet finder det ganske væsentligt, når så store milliardbeløb skal disponeres, at Folketingets partier involveres i valg af lande og gennemførelse og opfølgning af Danidas handlingsplan. Det, foreslår Socialdemokratiet, foregår i et tæt samarbejde mellem udenrigsministeren og Folketingets Udenrigsudvalg.

En af de mere iøjnefaldende ændringer, som handlingsplanen lægger op til, og som ministeren gentager i sin redegørelse, er ændringen i antallet af lande, der modtager dansk bistand; det foreslås reduceret fra ca. 66 til ca. 20–24.

Efter vores opfattelse er dette klart at foretrække, da en koncentration giver administrative fordele og kan øge bistandens kvalitet og effektivitet. Derfor lægger vi stor vægt på, at landevalget træffes i et samarbejde mellem Folketinget og ministeren på baggrund af konkret fremlagte landeprogramplaner.

Vi finder det også væsentligt, at landevalget prioriteres, så Danmark har samarbejde med alle 3 regioner i verden: Afrika, Asien og Mel-